SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PELAI, 42 PRINCIPAL.
IMPRENTA
CARRER DE L'EST, NÚMERO 11
TELÈFONS
REDACCIÓ, 1.560 - - - IMPRENTA, 2.298

ANY XI.-NUM. 3,453 — BARCELONA, DILLUNS 31 DE AGOST DE 1914 — UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

LA GUERRA EUROPEA

NOVES DESFETES AUSTRIAQUES

PARÍS SE PREPARA PER A DEFENSAR-SE

Altre combat naval al mar del Nord

La Guerra Gran

Diari d'un soldat

XX

El triomf del nacionalisme ja s'ha manifestat a Polonia. El tzar Nicolau II de Russia, des de la ciutat sagrada de Moscou, ha publicat un «ukase» oferint l'autonomía als polonesos.

Aquest document memorable diu així:

«Polonesos:

Ha sonat l'hora en que'l somni dels vostres pares i dels vostres avis pugui véure's realitzat. Fa un segle i mig que va ésser esquarterat el cós de la Polonia, però la seva ánima no ha mort mai! Vivía en l'esperança de que vindría el jorn de resurrecció pel poble polanès, reconciliant-se fraternalment amb la gran Russia. Les tropes russes vos porten la nova solemnial d'aquesta reconciliació.

Que'l poble polonès s'unifiqui dessota el ceptre del tzar rús. Dessota aquest ceptre renaixerá la Polonia, lliure en la seva religió, en la seva llengua, en la seva autonomía. La Russia només espera de vosaltres el respecte dels drets d'aquestes nacionalitats amb les quals us lliga la Historia.

La gran Russia va al vostre costat, sinceralment, apropant-se-us amb la má estesa en un gest fraternal. Encara no s'ha rovellat la espasa que va retre els enemics vòra Grünwald.

Els exércits russos s'extenen des de les platges de l'Occeá Pacífic fins les mars septentrionals. Per vosaltres, polonesos, comença la albada d'una vida nova. Que resplendeixi en aquesta albada la senyal de la creu, símbol del sofriment i de la resurrecció dels pobles!»

Així ha parlat el tzar de totes les Russies als polonesos de l'Alemanya, de la Russia i de l'Austria. La Polonia esquarterada amb la victoria de les armes moscovites, prussianes i austriaques, reconquerirá la seva unitat geográfica, la seva autonomía nacional. Per què aquell brau poble pogués rehaver la seva llibertat, ha sigut precís que l'Europa s'encengués en guerra. Russia, Prussia i Austria, en 1772, varen repartir-se la vella Polonia. La brava gent patriota polonesa, s'ha alsat en armes contra'ls opressors varies vegades, però sempre les revoltes han sigut ofegades en sang. La Polonia russa, el troç més considerable, está habitada per uns dotze mil-lions d'habitants; la Polonia alemanya, amb l'Alta Siberia, compta uns tres mil-lions de polonesos; i la Polonia austriaca, amb uns quatre mil-lions. Aquests nuclis fragmentaris, ara, si les tropes del tzar surten victorioses de la Guerra Gran, se retrobaran dessota les fites de la vella Polonia redimida.

Aquest fet trascendental aixampla el nostre cor a la esperança. Les conseqüencies de la conflagració europea ningú les pot preveure, però damunt les runes dels grans Estats hi rebrotaràn els nacionalismes, rompent-se les cadenes que tenen les velles petites patries agrillonades. Catalunya, Catalunya, dolça patria nostra! El món está tresbalsat i tot valor históric té una ponderació efectiva en la lluita formidable: no's pot menysprear cap element, cap esforç, la cooperació de ningú. Els pobles s'han vist arrastrats a la mort per una flamarada patriótica: un patriotisme virtual té una válua positiva i aprofitable, avui. Una brossa, un grá de sorra podría deturar la marxa vertiginosa de la máquina humana; les dents ferrices esmicolarien la bolva entorpidora, però la maquinaria poderosa se'n resentiría.

Avui és relativa tota fortalesa, per formidable que sia: només hi ha la Mort omnipotent. La por, el perill d'aniquilament juntará les forces més antagóniques; a canvi de la cooperació d'un instant, un poble esclau pot devenir un poble lliure. Tot depén de saber adinerar, avaluar l'ajuda respectiva. L'Italia obra l'Adriátic a l'acció de les esquadres de la «Entente» i a canvi d'aquesta complacencia — que li hauríen també arrebassat per força si l'hagués recusat — demana i optá la illa de Rodes. De la frontera russa a Berlín, hi han 600 kilómetres, d'entre ells 200 de la Polonia prussiana. Els exércits del tzar, restituint la llibertat als polonesos, avancen d'una sola jornada doscents kilómetres Prussia endins com uns deslliuradors victoriosos. La gran jornada triomfal bé val la llibertat i l'autonomía de la vella Polonia.

Catalunya, Catalunya: al Mediterrani sense tú hi mancaría una llenca occidental de cara a sol-ixent que pot ésser el lloc de repós dels combatents. Posa preu a la teva hospitalitat, fins avui generosa. Aquest preu podría ésser la llibertat dels catalans. Viu alerta; que no s'adormi el patriotisme dels téus fills, i qui sab, qui sab...

El tzar, cinquanta anys després de la darrera revolta polonesa, consagra l'autonomía de la vella Polonia. Enguany fa dues centuries que Catalunya va caure retuda: 1714... 1914... Qui sab, qui sab!...

SOLDAT RAS

ECOS

NOSALTRES que volíem anar a la Garriga, no hem anat a la Garriga... La tarde dominical, amable tarde dominical, ens ha trobat al llit.

Hauríem collit unes flors, uns «Ecos», unes mirades femenines... Una dolça emoció artística hauría asserenat, segurament, el nostre esperit apesarat per l'afrosa tragedia de la guerra...

Ens hem llevat, contrariats, de mal humor, hem trencat el gerro del «lavabo», hem menjat de mala gana, hem estret el nús de la nostra corbata amb rabia d'estrangulador i hem sortit al carrer... Ens dominava una estranya melangia, aquella estranya anyorança que recorda els ulls d'una dóna llunyana, una nit de lluna, un llibre mig oblidat, un bes furtiu, unes llàgrimes femenines...

Una revista ens ha posat a to: «Femina»... La fullejavem distretament i hem topat amb una hermosa testa de dóna, una delicada testa grega... Llegim al peu: Senyoreta Clementina Arderiu, una poetisa notabilíssima pels séus grans ulls somniadors, el séu rostre oval i els séus versos: tres meravelles.

No la coneixem, probablement no la coneixerem mai... L'imaginem rossa, de un ros obscur i amb els ulls blaus, d'un blau obscur... No fariem tampoc per conèixe-la...

Així, en una altra tarde dominical, quan ens domini una estranya anyorança, el nostre romanticisme será més agut...

* * * *

TREBALLAVA a «Le Printemps», tenía divuit anys, els ulls grisos i la boca com una cirera escarlata... Era hermosa...

Treballava en un magatzem de la rue Rivoli, tenía vint anys, un bigoti castany i una palidesa de Crist somniador... Escrivía versos...

Vivíen a Montmartre, en un reconet d'unes golfes, arrán dels núvols, arrán mateix del cel... Unes roses, un «etager» amb bibelots, una Venus de Milo, una «coiffeuse» vestida amb musselina i puntes, eren l'aristocrátic segell que les seves ánimes exquisides imprimíen en aquell niuet d'amor...

Però esclatá la guerra, l'afrosa guerra i ella, l'enamorada «midinette», vegé partir al séu aimant... París restava desolat i silenciós i sobre la fosca dels carrers deserts, la lluna tenía una tràgica lividesa...

Ara la gentil «midinette» que no treballa ja a «Le Printemps», perquè aquest any les modes a París les dictaràn les llàgrimes i no els modistos, entreté la seva anyorança llegint els versos de l'aimant ausent...

Tota una historieta sentimental de tot un món de «midinettes»—les «midinettes» d'ulls grisos i caminar d'ocell—que esperen el retorn del soldat qui va a la guerra... però que qui sab si tornará de la guerra!...

* * * *

A la nit, després de sopar. Les vuit. Les vuit a la Rambla amb modistes, amb dependents, amb dependentes. Finalment, perquè pogueu reconstituir més be l'escena, això passa en la nit d'un dissabte. Ja sabeu com és Barcelona en les nits de dissabte.

Quan nosaltres arribem al café—un café de les rambles,—totes les taules están plenes. Però la «penya» del senyor Esteve, qui cada nit fa trinxera de les pelites taules de marbre per, des d'allí, deixar anar tota la estultesa continguda durant el día darrera el taulell, dintre l'escriptori, la «penya» del senyor Esteve qui té un somriure benèvol i mofeta per a nosaltros, ens fa lloc i ens asseiem.

Nosaltres, però, encara que la nostra taça, plena de café, sigui veína de les altres vuides taces dels cretins, estem molt lluny, ¡oh, molt lluny! de la «penya».

Quan passa una dóna, giren els ulls en blanc, i parlen en castellá.

Uns infants arriben, s'aturen a l'acera, davant les taules. Ell,—un adolescent de tretze anys, qui té uns ulls tristíssims, una boca crispada en un somriure d'amargor i de ironía, una melena bruna com una auriola d'éban a l'entorn de la testa meditativa,—desenfunda un violí d'Hongría. Ella,—una petita doneta, noucentista filla del Carmesí, amb una gran estranyesa al rostre pálid i rodó—se trèu una borsa de vellut amb cordons de seda. Quan la «penya» vèu tots aquests preparatius diu: Bah, demanen caritat!...

El noi arrenca al violí els dolorosíssims sospirs d'un «lied» de Borodine.—La penya diu: Valdría més que toqués el «Chulona»!—La gent s'atura. La gent calla corpresa.: Vola la sanglotadora melodía i sembla volar l'ánima de l'infant exilat.

La nena va passant amb la borsa de vellut oberta a l'almoina. Una senyora li pregunta: Com te dius, maca? I la nena, que no enten la pregunta però la endavina, respón amb la vèu trèmola—vèu de llàgrimes—en un llenguatge exòtic: Malia.

—Són russos, diu la gent.

I les monedes van caient, van caient...

El músic sospira en el violí un valz dolcíssim i suau. I quan la nena s'apropa a la peña diu un vell qui té rostre de faune,—s'espera, sempre que descobreix la testa, veure en són front les dues llascives banyetes,—amb una vèu forta i autoritaria. No n'hi han de fets! No n'hi han de fets!

I afegeix: Potser són espíes!

DEMÁ:

PER LA PAU!

important manifest de la Joventut Federal Nacionalista Republicana de Barcelona

En plena civilització

Un diari italià, digne de crèdit, publica sobre'ls assassinats dels italians de Jarny els següents detalls que li han sigut comunicats per un testimoni presencial, nomenat Agostino Bacchetta, de Gattico (Novare) el qual tenía a Jarny un cafetí aont se reunían els italians i en el qual alguns d'ells hi habitaven. Aquell primer ha pogut tornar a Italia després d'un llarg i penós viatge, acompanyat de la germana d'un dels afusellats. Heusaquí les seves explicacions:

Eren aproximadament les vuit del matí del día tres d'agost que alguns batallons del 68 regiment d'infantería alemanya, amb cavallería i artillería, entraren a Jarny sense trobar gaire resistencia pels francesos que eren molt pocs en nombre. Els alemanys tingueren un home mort i quatre ferits. Per aquesta causa van acusar als habitants d'háver tirat sobre la tropa i fent comparéixer a l'alcalde i al metge del poble, ordenaren la reunió a la plaça del mateix de tota la població masculina. Les dónes i els nois volgueren seguir als homes però brutalment els alemanys els feren recular a cops de culata i alguns amb punxades de baioneta. Una dóna anomenada Josepa Trolli, que s'oposava a que'l séu marit s'alcés del llit aont geia greument malalt, va increpar als alemanys dient-los «butxins i salvatges», siguent ferida així com una criatura que tenía en els séus braços.

Quan tots els homes estigueren reunits, algunes patrulles començaren a regirar les cases. En les cambres del meu café, llogades a n'algúns italians van trobar-hi picots i altres eines de treball. Això fou suficient per a que's detingués i afusellés immediatament a sis obrers.

En l'hostal hi varen trobar dos revòlvers rovellats, afusellant per aquest motiu a l'amo de l'hostal i a un altre obrer.

També, en el café Carrera, varen trobar un fusell de caçar propietat d'un obrer que també fou afusellat.

Algúns dies després també varen detenir i afusellar a tres altres persones i un noi de 13 anys, pel «delicte» d'haver demanat a n'el comandant del regiment un passaport per a poguer ausentarse de la població.

Els refugiats italians han denunciat a les autoritats consulars el drama del qual han sigut víctimes els seus companys i han portat a les autoritats la prova material de les seves asseveracions.

Carta oberta a En Lluciá Oslé

Molt senyor meu:

La circular que vàreu dirigir als vostres consocis del Círcol Artístic, conté algunes insinuacions que no sé si van dirigides a mí o no.

Feu alusió an aquells que vàren tenir una representació falsa en una ponencia i com que jo vaig formar part de la ponencia nomenada per arreglar les qüestions motivades per l'expulsió de dos socis, si realment feu referencia als esmentats actes, no cregueu que deixi do donar les degudes explicacions, bien concretes i terminants si se'm demanen, a fí de que les coses quedin en el séu propri lloc. Us agrairé, doncs, que concretéu ben clarament, puix que al travers d'aquelles ratlles m'hi veig retratat en forma de «literat de més o menys prestigi».

Espero de la vostra reialtat que no us farèu esperar per complaure la meva justa petició.

Sempre vostre afectíssim servidor

JULI VALLMITJANA

Barcelona, 30 d'agost de 1914.

CANÇONER

CORRANDA

Senyora de la Salut,
sou bufona i petiteta:
lliureu als homes del mar,
allargueu-los la má dreta.

La neutralitat

Amb motiu de les recents declaracions del Govern, de mantenir la neutralitat en l'actual conflicte europeu, a títul d'informació i per a que'ls lectors se formin idea de les obligacions i devers que exigeix aquella, copiem literalment varis articles del primer capítol del conveni V firmat pel Govern espanyol en la segona conferencia de la pau celebrada a La Haya en 1907.

Diu així:

Article primer. El territori de les potencies neutrals és inviolable.

Art. segón. Se prohibeix als beligerants fer atravessar el territori d'una potencia neutral per tropes o convois, siguin de municions o de proveiments.

Art. tercer. Está igualment prohibit als beligerants:

a) Instal·lar en el territori d'una potencia neutral una estació radiotelegráfica o qualsevol aparell destinat a servir com a medi de comunicació amb les forces beligerants de terra o de mar.

b). Utilitzar qualsevol instal·lació de aquesta mena, establerta per ells ans de la guerra en el territori d'una potencia neutral, amb un fí exclusivament militar i que no hagi sigut oberta al servei de correspondencia pública.

Art. quart. En el territori d'una potencia neutral no podrán formar-se cossos de combatents ni obrir oficines d'alistament en benefici dels beligerants.

Art. quint. Una potencia neutral no deu tolerar en el seu territori cap dels actes que s'ocupen els articles segón i quart. No está obligada a castigar actes contraris a la neutralitat, sinó en el cas de que aquests actes hagin tingut lloc en el séu propi territori.

Art. sisè. No alcançará responsabilitat a una potencia neutral pel fet de que individus alistats passin la frontera per a posar-se al servei d'un dels dos beligerants.

Art. setè. Una potencia neutral no estará obligada a impedir, per compte d'un o altre dels beligerants l'exportació o el trànsit d'armes, municions i en general, de tot lo que pot ésser útil a un exèrcit o a una esquadra.

Art. vuitè. Una potencia neutral no estará obligada a prohibir o restringir l'us dels beligerants dels cables telegràfics o telefònics, ni dels aparells de telegrafía sense fils, ja siguin de la seva propietat o de companyies particulars.

Art. novè. Tota mida restrictiva o prohibitiva presa per una potencia neutral amb respecte de les materies de qué tracten els articles setè i vuitè deurá ésser uniformement aplicada per ells als beligerants.

La potencia neutral vetllará pel respecte de la mateixa obligació per part de les Companyíes o particulars propietaris de cables telegráfics o telefónics o d'aparells de telegrafía sense fils.

Art. desè. No podrá ésser considerat com un acte hostil el fet de que una potencia neutral refusi, encara que sigui per la força, les violacions de la neutralitat.

Informació

De Barcelona

Retorn de comissionats catalans

DE MADRID

En l'exprés d'ahir matí retornaren de Madrid, nostre il·lustre amic En Pere Corominas, i el diputat per Terrassa senyor Sala, que com saben els nostres llegidors, anaren a Madrid a parlar amb els quefes de grupus polítics a gertionar l'obertura del Parlament, així com també l'adapció per el govern de les mides acordades per l'Assamblea Econòmica de la Mancomunitat, per evitar les conseqüencies de l'actual conflicte internacional.

Al baixador del passeig de Gracia hi vegurem a representants de diferentes entitats econòmiques, al seuyor Prat de la Riba i molts amics polítics i particulars dels esmentats diputats.

Les bones impresions que'ls senyors Corominas i Sala ens comunicaren respecte a les gestions practicades a Madrid prop del Govern per la resolució de les qüestions plantejades amb motiu del conflicte actual són les mateixes que consignaren en la nota oficiosa que entregaren a la premsa de Madrid, que ja publicarem com recordaran els nostres llegidors.

DE SAN SEBASTIÁN

En l'exprés retornaren a les 11'40 del matí d'ahir, per l'estació del Nort, els senyors Cabot, Amer, Compte i Vidal de Barraquer, que junt amb el senyor Sedó, que s'ha quedat a San Sebastián, formen la comissió que feu entrega al rei del missatge acordat per l'Assamblea económica de la Mancomunitat.

A l'estació hi vegerem al senyor Prat de la Riba i representants de les primeres entitats d'aquesta ciutat.

Els comissionats porten molt bones impressions, per la resolució de tots e's problemes econòmics plantejats amb motiu de la conflagració europea.

▼▼▼

El Foment del Treball

En la darrera sessió que ha celebrat la Junta Directiva del Foment del Treball Nacional, baix la presidencia de don Josep de Caralt, aquest donà compte de la seva actuació en el sí de la comissió de la Mancomunitat Catalana des de l'anterior sessió.

Se donà compte d'un telefonema de la Cambra de Comerç Guipuzcoana invitant al Foment del Treball Nacional a una assamblea nacional de representants de l'industria i del comerç, que se celebrará a Madrid el dia primer de setembre, amb l'objecte de buscar solucions a la situació econòmica actual. Després d'algunes manifestacions dels senyors don Joan Bertrand, Cusó, Casals i de Caralt, s'acordà comunicar aquella corporació que le peremptorietat del plaç de la convocatoria impideix preparar cap treball d'importancia per a que sigui discutit en l'assamblea que es va a convocar, observant-li, al mateix temps, que el Foment está ja estudiant aquestes qüestions en unió de les corporacions econòmiques de Barcelona i de la Mancomunitat Catalana, i que, per lo tant, se'l priva de realitzar, de moment, més actuacions que les que siguin en unió i d'acord amb les entitats de Catalunya, pregant a la Cambra de Comerç de Guipuzcoa que és dirigeixi a la comissió de la Mancomunitat Catalana amb el fi d'arribar a una intel·ligencia. També s'acordà donar un vot de confiança a la presidencia per a que, en vista de les comunicacions que munc a aquella Cambra de Comerç, adopti aquelles actituts que les circunstancies aconsellin.

Se donà lectura a una circular de la Cambra de Comerç de Valencia en la que se sol·licita una revissió de les tarifes de ferrocarrils, acordant se manifestar a aquesta corporació que el Foment está d'acord amb l'al·ludida revisió.

A petició del Gremi de Carboners s'acordà sol·licitar del ministeri d'Estat que realitzi les oportunes gestions diplomàtiques per a que el Govern d'Italia permeti la sortida dels ports d'aquella nació als vaixells destinats a Barcelona que estaven ja carregats de carbó vegetal i als que's trobaven carregant aquest article a Cerdanya, abans del conflicte europeu, amb qual autorització afirma el Gremi de Carboners que quedará en nostra ciutat assegurant el proveiment de carbó vegetal.

A continuació és donà lectura del dictamen formulat per la ponencia encarregada de l'estudi de les peticions de la Pesca Marítima Nacional, proposant: Respecte a la primera conclussió que deuen exposar-se a la Societat Pesca Marítima Nacional les dificultats que s'ofereixen per a que el Foment solliciti en les actual difícils circumstancies, de l'Almiratllat anglès, el proveiment de carbó per als 25 vaixells que posseíex la Societat, opinant que és deu manifestar al senyor Galiana que és procuri assortir de carbó en la mateixa forma que han vingut assortint-se els seus vaixells fins a la declaració de la guerra europea i afegint-li que el Foment farà molt gustós les gestions que és creguin necessarles prop del Govern d'Espanya per a que els vaixells espanyols que exploten les pesqueries de l'Atlàntic fins a les algües d'Agadir, trobin en bones condicions el carbó que precisin.

Referent a la segona conclusió és do parer que s'ha de sol·licitar del ministeri d'Estat que és concedeixi l'oportú passaport o «pasavante» als vaixells

De l'U.F.N.R.

Per a que aquesta secció sigui completa, preguem a totes les entitats del partit que'ns enviin noticia de tots els actes que organitzin

* * * *

Cap a Madrid

El nostre estimat amic, el diputat a Corts per la Bisbal En Salvador Albert, marxà abán cap a Madrid a continuar les gestions per a solucionar la crisis obrera del seu districte.

U. F. N. R. del districte II

Aquesta nit, a les deu, es reunirá en sessió ordinaria la Junta Directiva del Centre d'U. F. N. R. del districte segón, deven tractar d'assumptes d'importancia per l'entitat, pregant-se per tan als senyors que composen dita Junta Directiva i als presidents de les Seccions Autónomes del Centre, concorren puntualment a la sessió.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Gran varietat en

Mobles de mimbre i jonc

per a platja, jardí i cases de camp

Sillerles, Tauletes, Balansins
Garites, Chaiselongues, Sillons

Complet assortit en

Neveres, Geladores, Banyeres, Dutxes

Sabons, Esponges, Aigües de tocador, Trajos, Maletins, Llençols, Tovalles, : : Gorres i Sabates per a bany : :

Efectes per a viatge : : Articles per a : : : fotografía, dibuix i pintura : : :

Gramophons : : Gemelos cam- : : panya i articles per a sport : :

perquers amb bandera nacional que explotin les al·ludides pesqueries, i els carregaments dels quals se destinin, exclusivament, al proveiment dels mercats d'Espanya.

En quan a la tercera conclusió proposa que és gestioni que l'importació dels productes de la Pesca Marítima Nacional frueixin de tots els beneficis senyalats en la llei de protecció a les industries marítimes de 14 de juny de 1909, sempre i quan, que en justa correspondencia, les Companyies armadores cumpleixin les disposicions provistes en la llei de protecció a l'industria nacional.»

La Junta aprovà el dictamen.

Se donà compte d'una acta-circular de l'Unió de Corporacions Patronals comunicant l'acord de la seva Junta Directiva proposant la creació d'una Associació o oficina que pugui assessorar als senyors jurats patrons. Se prengué l'acord de comunicar al president de l'Unió que el Foment està disposat a facilitar al còs de jurats industrials quans elements de judici precisin per al millor desempenyo de la seva difícil tasca, en defensa dels interessos patronals en el sí del Tribunal Industrial.

A proposta dels senyors Berenguer i Cussó, representants a la Junta Directiva de les Agrupacions de Ceràmica, vidriería i terrissa i Maquinaria en general, respectivament, s'acordà la redacció d'un Reglament general per a totes les Agrupacions del Foment, deixant en completa llibertat a cada una d'elles per a que introduexi en el matéix totes aquelles modificacions que les modalitats de les respectives industries necessitin.

Per últim és donà compte de varis telegrames del ministre d'Hisenda, del director general de Duanes i de l'Administració de Duanes de Barcelona, participant la favorable resolució de diferentes peticions que a favor dels seus socis ha realitzat el Foment.

Del viatje del "Sister"

Referent a lo que parlaven de la bomba que'ls passatgers del «Sister» vegeren caure incendiada al mig del mar en el seu viatge de Barcelona a Marsella.

Devem dir que dita bomba no era altra que la que s'elevà el diumenge a la una de la tarda, des dels quarters de Jaume I, d'aquesta ciutat, portant un monoplà en el que s'havien de fer proves d'un paracaigudes, i que fracassà per haver-se després el monoplà de la bomba.

Aquesta s'elevà lliure prenent la direcció del mar.

El combustible que portava era per a dues hores, acabades les quals va caure al mar, incendiada.

Un telegrama

En contestació al telegrama enviat per l'alcalde en previssió de la carestia de cereals per estar en guerra els països productors, han rebut el següent del ministre de Foment:

«Recibido oportunamente telegrama indicando solución mayor desarrollo cosecha cereales utilización superficies baldías. He ordenado se haga rápido estudio de las que en su caso podrían dedicarse cultivo por si existieran algunas parcelas en condiciones.»

Ha manifestat el senyor Boladeres que per noticies particulars sab que don Alfons és preocupa d'aquesta qüestió i que ho ha interessat amb tota eficacia al president del Consell de ministres i al ministre de Foment.

La Cambra Industrial

Telegrafia el President de la Cambra Industrial des de San Sebastián, comunicant, que ha visitat al ministre d'Estat, a l'objecte de gestionar que sigui permesa la sortida de distints barcos carregats de carbó vegetal, detinguts a Génova, pel Govern italià, confiant-se que serà resolta favorablement aquesta qüestió i assegurant el proveiment de carbó vegetal a Barcelona.

Els sense treball

En el teatre de la Casa del Poble es celebrà ahir matí un miting organitzat per els obrers sense treball, per a fer pública la situació en que's troben.

Pronunciaren varis discursos de tons violents, no faltan orador que recomanés a els obrers sense treball que's presentin en els restaurants més céntrics, que demanin els manjars més cars i se'n vagin sense pagar i que traslladin els seus mobles al centre de la Plaça de Catalunya, aon podrán viure sense pagar al procurador, ja que la manca de recursos els impideix obrar d'una altra forma.

A l'acabar-se el miting es produí un petit incident, per haver protestat varis socis de la Casa del Poble de que'ls organitzadors es negaren a facilitar a alguns periodistes informes de l'acte que acabava de celebrar-se.

Intervingué la policía i l'incident no va tenir altres conseqüencies.

A l'acte hi assistí molta concorrencia que aplaudí als oradors que hi prengueren part.

Reunió de delegats obrers

Baix la presidencia del delegat de la societat «La Constancia» de l'art textil s'han reunit els delegats de les entitats obreres i progressives que formen la comissió que's nombrà a l'assamblea celebrada a Bilbao abans per a tractar de l'encariment de les subsistencies i dels lloguers, en el café «Pelita Habana» del carrer de Ponent.

Després de donar-se compte de varies adhesions rebudes es va discutir la reorganització de la comissió, acordant-se ampliar-la fins a onze delegats, per a lo qual foren el·legits els representants de les entitats següents:

Constructors de carruatjes i ferradors, art fabril «La Constancia», Teixidors metàlics, Basters, Art d'imprimir, Agrupació Lliurepensadora del districte quint, Centre de Cultura de la Barceloneta, Federació local de Societats de resistencia, Ateneu Sindicalista i Cambra Regional de Cooperatives.

Després d'acordar-se un vot de confiança per a la comissió es va donar per acabat l'acte.

La policía havia adoptat grans precaucions.

Els ebanistes

La Societat Mútua del ram d'ebanisteria ens prega fem públic que la junta directiva de la mateixa té oberta una llista dels obrers socis i no socis, que's trobin en vega forçosa amb motiu de l'actual conflicte, els quals seràn socorreguts amb lo que cada un dels companys que treballin puguin donar a l'indicat fi.

Els fabricants de farines

A Madrid han marxat el senyor Figueres, president de l'Associació de fabricants de farines de Barcelona, el senyor Grau, president de l'Associació de comerciants en cereals i l'advocat assessor senyor Coma, amb objecte de gestionar a prop del Govern alguns assumptes d'interés per a l'industria farinera i el comerç de cereals.

El carbó a Barcelona

La acreditada casa de's seuyors Rogent, receptora de carbons vegetals en aquesta plaça, ha rebut avui un telegrama de Genova manifestant que'ls vapors «Ida», «Estrella», i «Blanca Rosa», que's troven detinguts a Italia, carregats amb carbó vegetal amb destí a Barcelona, queden autoritzats per a sortir del nostre port.

Per a els extrangers

El governador ha rebut un telegrama del ministre recomenant-li que exerceixi la major vigilancia per a evitar que embarquin en aquest port súbdits de les nacions beligerants que's trobin subjectes al servei de les armes.

Els cotoners

S'han celebrat algunes reunions particulars de cotoners i sembla que han acordat, en vista de l'escasés de primeres materies, que sols es treballi quatre dies en algunes fàbriques i fins en altres.

Les mercancies apresades

Co[illegible]em d'un diari local:

Segons noticies particulars, però que mereixent entera crèdit, Anglaterra ha acordat que les mercaderies conduides per barcos alemanys apresats i destinades a països neutrals, serán enviades a son destinataris, a reserva de que'l tribunal de preses determini qui ha de cobrar el seu import.

La noticia ha impressionat gratament a els industrials catalans.

Pels consolats

Escases noticies poguerem recullir en la visita als consolats de les nacions beligerants.

En el d'Anglaterra ha quedat fixat l'anunci convocant per a el proper divendres a la colonia, especialment a les senyores de la mateixa, a una reunió que's celebrará en el local de la Companyia de Segurs «La Gresham», a l'objecte d'organitzar una suscripció per a els ferits de la guerra.

En el de França i en el d'Alemanya, ens manifestaren que mancaven en absolut de noticies.

Per als sense feina

El governador gestionará la col·locació d'un centenar d'obrers que's troben sense feina, degut a les actuals circumstancies.

Els doblistes

Dissabte a la tarde els doblistes van estar al Govern civil, però com que'ls banquers encara no estaven d'acord sobre'l punt que's devia tractar en la reunió convocada pel senyor Andrade, es va acordar celebrar la reunió esmentada avui dilluns.

Repatriats

En el día d'ahir arribaren de la frontera 70 emigrants, i en sortiren 212 cap als séus pobles

Estrangers que marxen

Per ví ahir lográ embarcar-se a una part dels extrangers que's trobaven en Barcelona en espera de poder marxar als séus países.

Els que sortiren, dónes, criatures i homes no útils pel servei militar, foren: 20 grecs amb destí a Grecia; i a Génova amb escala a Marsella, 142 entre turcs, rusos, serbis i montenegrins.

Gestions del senyor Andrade

El governador civil está realitzant gestions per a establir un servei de vapors entre Barcelona, Liorna i altres punts d'Italia, a l'objecte de transportar a aquesta, primeres materies per a l'industris.

▼▼▼▼

D'Espanya

Madrid 30, de 9 matí a 12 nit

A les Cambres angleses

San Sebastián. — El ministre de Estat va dir que de Londres participaven que el president del Consell de ministres va llegir en la Cambra dels Comuns un telegrama del generalíssim anglès, participant que seguía empenyada la batalla des del diumenge, batent-se les tropes angleses heròicament en el dur combat del dijous.

L'esperit de les tropes angleses és excel·lent.

També tributa el generalíssim elogis a l'exèrcit francès.

Contestant a Mr. Kaerady va manifestar el ministre de Negocis estrangers que la última proposició de Anglaterra a Alemanya fou que respectés la neutralitat del territori bélga, a lo que Alemanya s'hi va negar.

El president del Consell de ministres, en la Cambra dels Comuns, i el ministre de Indies, en la dels Lords, varen proposar un homenatge públic al poble de Bèlgica.

La idea fou acullida amb entusiasme especialment pels nacionalistes irlandesos.

A Berlín se segueix dient que els austriacs conseguiexen victories sobre els russos.

De Las Palmas-Detalls d'un episodi tràgic a l'Atlàntic

Las Palmes.—Se coneixen nous detalls del combat naval entre el corsari alemany «Kaiser Wilhem» i el creuer anglès «Higflier».

El «Kaiser Wilhem» se trobava en aigües de nostra colonia de Rio de Oro, a una ensenada pròxima a la factoría, aprovisionant-se de carbó que li facilitaven varis vapors alemanys.

A la una i mitja de la tarde del día 26, se presentà el creuer anglès i l'intimà a que's rendís, a lo que's contestà, des del corsari: «Un alemany no's rendeix».

El creuer, després d'haver disparat set canonades, des d'una distancia de sis milles, s'acostà al corsari. Allavors des d'aquest, pel telègraf de banderes, demanaren que s'aplacés el combat, a fi de poguer traslladar al vapor «Aruca» varis presoners anglesos que anaven a bordo. Així és féu, passant també a bordo del «Aruca» 77 mariners de guerra alemanys i quedant sols en el «Kaiser» la gent indispensable per al maneig dels canons.

Els altres vaixells alemanys que facilitaven carbó al «Kaiser» fugiren.

L'«Aruca» içà bandera blanca, més el comandant del «Higflier» li donà ordre d'esperar. No obstant, durant el combat, l'«Aruca» logrà fugir.

El corsari alemany, abans de rendirse, volà la santabárbra.

El capità de l'«Aruca» a l'arribar a Les Palmes se negà a entregar els presoners anglesos, que eren 116. No obstant, davant els enèrgics requeriments de les autoritats, cedí.

Tots han sortit ja cap a Londres en el vaixell «Juandís».

Manifestaren que durant la seva permanencia en el «Kaiser» foren ben tractats.

El corsari alemany havia apressat el 5 d'agost a un petit vaixell, que fou volat amb dinamita.

El día 10 apressà al vaixell anglès «Galician». Registrà la documentació i apresà a dos oficials anglesos que anaven en ell cap a Londres, deixant al vaixell que continués navigant, perquè la major part dels passatgers eren dones i nens.

El día 14 s'apoderà del vapor anglès «Caipara», que tirà a fons després de apresar a la tripulació.

L'obsessió per París

El Radical diu que si els alemanys no desisteixen d'anar contra París, els russos per terra i els anglesos per mar, tal vegada, logrin canviar el curs dels acontexements.

En el moment present—afegeix—reconeixem amb infinita amargura el valor de les tropes aliades que s'aplasten davant del cor indomable de la massa alemanya, incontable pel séu nombre i asombrosa pel séu impuls salvatge.

Derrotes dels russos

Dos generals presoners

Comuniquen de Roma que'ls austriacs han obligat una victoria importent sobre els russos a Lubin (Polonia russa) fen més de mil presoners, entre ells dos generals i agafant molts canons, ametralladores i estandarts.

Ha arribat a Gracovia (Galitzia austriaca) el primer transport de ferits i presoners russos.

Entre'ls presoners figuren els dos generals russos de Lublin.

Un telegrama de Rotterdam diu lo següent:

Les tropes alemanyes al manament de l'Hinderpic varen bullir amb els russos derrotant-los i recuperant les poblacions d'Isserburgo i Portelburgo.

L'emperador Guillem se entrevistà amb l'Emperatriu a Nassau, a prop de Maguncia en el palau del baró de Stein. Després varen visitar junts l'hospital

Grecs i turcs

Un despatx d'Atenas diu que augmenta l'odi de relacions entre Grecia i Turquia.

Els turcs han mobilitzat el quint cós d'exèrcit. A pesar de les amenaces de Russia i de les advertencies de Rumania se obstina Turquia en acumular a la Tracia centenars de mils d'homes.

Grecia per a la seva part se prepara per a una guerra naval.

El port de Salònica, en previssió d'un atac de l'esquadra turca, ha sigut sembrat de mines.

Parla En Dato

El senyor Dato al rebre a els periodistes ens ha dit lo següent:

Vaig parlar per telèfon amb el senyor Sánchez Guerra qui me va dir que a San Sebastián no ocurreix novitat.

Del Marroc tampoc hi hà rès important.

El ministre de Foment me va dir en conferencia telefónica que carixia de noticies de la guerra. Afegí que l'alarma que's produí ahir a San Sebastián per haver-se sentit a la vora un canoneig a alta mar no tingué fundament; era que s'estava fent pràctiques de tir ferit a Bayona.

Demà per la nit sortirá de San Sebastián el rei per a Madrid.

El dimarts a les onze del matí tindrem Consell de ministres a Governació i el dijous el celebrarem a Palau baix la presidencia del rei.

El Govern segueix rebent felicitacions per el manteniment de la neutralitat i adhessions a la seva política davant el conflicte europeu. Algunes cartes ben redactades i en quartilles venen sensa firma i contenen interessants orguments a favor del manteniment de la neutralitat.

Es inexacte que'l comandant d'un creuer anglès desembarqués a Vigo, com ha dit la premsa i reclamará davant les nostres autoritats per tenir funcionant aparells de radiotelegrafía un vaixell alemany anclat allí. Les autoritats de marina em donen directament compte de lo que ocurreix i rès m'han dit d'això, que per lo tant és una fantasía.

Confirmá el senyor Dato l'arribada a Les Palmes, de Canaries, del correu de Rio de Oro, amb queses, oficials i soldats alemanys de l'embarcació del «Kaiser Wilhem».

El subsecretari de la Governació ens ha dit lo següent:

He conferenciat per telèfon amb el senyor Sánchez Guerra i m'ha dit que no ocurreix novitat a San Sebastián i que no està resolt el día en que vindrá el rei a Madrid. Si emprengués el viatge avui o demà l'acompanyaría el senyor Sánchez Guerra; si se retrasés, el ministre sortiría demà per a la nit.

Egocheaga que ha sigut delingut a la provincia de Huelva, no ho hà sigut per ordre guvernativa, sinò en virtut de procediment judicial.

El general Huerta marxà a Càdiç. Suposo que allí embarcará per a l'estranger Es probable que no vulgui estar a Espanya.

A la Lorena

Telegrafien de Berna que'n les montanyes de Lorena l'ala esquerra de l'exèrcit alemany ha tingut una topada amb varis còssos de l'exèrcit francès. Després de varis combats els francesos varen tenir que batres en retirada.

¿Els alemanys a Anvers?

En un transparent de «La Tribuna» es diu lo següent:

«Noticias particulares confirman que hace tres días los alemanes tomaron Amberes».

Rumor

S'ha rebut a Madrid un telegrama de Berna dient que circula allí el rumor de que'n el darrer Consell de ministres francés, davant la probabilitat de que'ls alemanys arrivessin a París, se acordá que quan se cregui precís, Poincaré i el Govern se trasladin a Burdeos.

Mercancies a Espanya

San Sebastián.— El Govern francès ha ordenat a les Duanes d'Hendaya i Cerbere la sortida per a Espanya de les mercancies que estaven detingudes en virtut d'un decret, encara que procedeixin d'Alemanya i Austria.

Crisi obrera

Valencia.— Per falta de fusta, demà estaràn en vaga forçosa gran número d'obrers ebanistes.

La neutralitat d'Italia i la Seda vagant

«El Liberal» diu que Italia mantindrá la seva neutralitat sols fins que sigui elegit el nou Papa.

Déu que ha arribat a les seves mans un interessant document que demostra que Alemanya, un més avans de la declaració de guerra, estava decidida a ella, i els seus propósits amb relació a les Baleares.

El documen tés un qüestionari del cónsol alemany a Palma de Mallorca dirigit en 8 de juliol al president de la Junta d'Obres del Port, qui va contestar la llargueresa de contestar-lo per contes de traslladar l'interrogatori a les autoritats de Marina.

Entre altres coses, se preguntava en el document les dimensions del moll, la profunditat del port, els medis d'embarcar i desembarcar, les existencies de carbó i el cost de l'aigua per tonelades.

En Gasset, neutral

«El Imparcial», publica unes declaracions de l'ex-ministre senyor Gasset, que's pronuncia obertament en favor de la neutralitat.

Entent que l'empobriment d'Espanya és degut a les alianses.

Afegeix que sempre va sostindre que'l trancar la neutralitat sería un acord absurdo

Opina que s'havia d'obrir el Parlament i que Espanya deu netejar les fonts de riquesa, pujar la cultura, arribar les costes i equiparar, per a sa defensa, els archipèlacs balear i canari, amb objecte de que'n cas d'agressió els costaría car als agressors

▼▼▼▼

De l'estranger

(Per telégraf. Via Bilbao i Marsella)

Els eslavos i Russia.-Desercions de les tropes tcheques

París. — Telegrafien de Roma que se li atribueix a Arstria com una de les causes que han determinat són fracàs ofensiu contra la provincia russa de Kiew, la mala gana i cap voluntat amb que combatiren els destacaments eslaus.

Molts dels soldats txecs que se sublevaren, cantant himnes bohemis, se passaren a les tropes russes, cridantlas:

—¡No tireu! ¡Som germans!

Tropes de la India

Londres.—A la Cambra dels Lords, el ministre de la Guerra, lord Kitchener, ha anunciat que además dels reforços que marxaran d'Anglaterra, s'uniràn contingents de tropes de la India als efectius anglesos que cooperen amb l'exèrcit francés.

Proclama al poble francés

París.—Com avençarem en el Consell de ministres d'ahir se llegí i aprovà el seguent manifest dirigit al país.

«Francesos: Un nou govern acaba de pendre possessió del séu lloc d'honor i de combat. El país sab que pot comptar amb la seva vigilancia i la seva energia i amb que s'entregará en cós i ánima a la seva defensa. El govern sab també, per la seva part, que pot comptar amb el país, amb els séus fills, que derramen la seva sang per la patria i la llibertat.

Els heròics exèrcits belga i anglès resisteixen impàvids el més formidable huracán de ferro i de foc que s'hagi desencadenat jamai sobre cap poble. Tots se manifesten ferms. ¡Gloria als que lluiten i als que han sucumbit! Els homes cauen; però la nació perdura

Gracies a tant vessal d'heroisme, la victoria final está assegurada. Un combat capital, però no decissiu, s'está lliurant en aquests moments. Qualsevol que sigui el resultat de la lluita, continuará França, que no es nostra patria una presa fácil com l'enemic, en la seva insolencia, s'imagina.

Francesos: Nostre deure en aquests moments es tant tràgic com senzill: rebutjar i perseguir a l'invasor, evitar que'l sòl de la patria sigui trepitjat embrutit per l'estranger, salvar a la llibertat, que tracta d'otegar brutalment, alxecar nostres esperits fent-nos superiors al perill; conservar la fé en nostres destins.

Actualment nostres aliats, els russos, se dirigeixen decididament i ràpidament cap a la capital d'Alemanya, plena de viva ansietat a causa dels molts revessos de les seves tropes, obligades a replegar-se.

Demanem al país, en aquesta hora suprema, tots els sacrificis, tots els recursos que pot suministrar en homes i energies. ¡Mostrèu-vos ferms i resolts, que la vida nacional, aussiliada per mides financieres i administratives adequades, no's paralitzi un instant!

Tinguem confiança en nosaltres i oblidem tot lo que no és patria, davant de nostres fronteres amenaçades; tinguem sentit i voluntat i la victoria serà segura».

El combat naval al mar del Nord

Detalls interesants

Londres.—Les primeres noticies del combat naval del mar del Nord, foren un telegrama oficial de l'almirall Jellicoe, que sols deia que l'esquadra alemanya quedà derrotada.

Després s'han rebut detalls.

Una divissió naval anglesa navigava dificultosament a causa de les mines que han col·locat els alemanys per la desembocadura del riu Elba, aprop de l'illa d'Heligoland.

Els vaixells exploradors anglesos divisaren una esquadreta de torpillers alemanys, que sens dubte havia sortit del canal de Kiel i amagaven un atac en tota regla.

Els hidro-avions anglesos avisaven al matéix temps que s'acostaven varis submarins alemanys.

Els anglesos se prepararen al combat.

Els submarins i torpillers alemanys avançaren per dos punts distints, intentant tirar torpillers als vaixells anglesos, que obriren terrible foc, mentres els vaixells sútils de l'armada anglesa, iniciaven el contraatac.

Aquesta fase del combat fou de curta duració.

Els alemanys retrocediren després de varies tentatives infructuoses i dos atrevits torpillers alemanys se'n anaren a fons a l'intentar agredir als creuers anglesos.

Quant semblava acabat el combat aparagueren varis vaixells alemanys de gran port.

Eren creuers que avançaren creient que'ls vaixells anglesos estaven aislats i que podrien batre'ls fácilment.

S'entaulá una lluita furiosa, durant llarg rato un canoneig espantos.

Els alemanys intentaven combatre lo més a la vora possible de l'illa de Heligoland, per a que'ls canons dels forts de l'illa els ajudessin.

Els anglesos, naturalment, procuraven no acostar-se a l'alcance del foc dels forts.

Un creuer alemany se'n anà a fons. Moments després se enfonsá un altre i més tard s'incendiava un tercer, quedant voltat per les flames.

Els anglesos avivaren el foc amb artillería de gros calibre, causant averies a altres unitats de la flota alemanya, que girá entrant allavors en el riu Elba amb direcció a Hamburg.

Els vaixells anglesos perseguiren a la flota alemanya fins la matetxa desembocadura del riu, deixant-la escapar davant del temor a les mines col·locades pels alemanys.

Un despatx de l'almirall Cristian, que manava la flota anglesa, diu que'ls séus vaixells estàn intactes i que sols varis creuers tenen lleugeres averies.

Altres despatxos diuen que'ls creuers anglesos que prengueren part en el combat sofriren averies d'escassa importancia. Els morts de la flota anglesa foren molt pocs.

Al coneixe's a Londres la noticia de la victoria naval causá gran alegría entre'l públic.

▼▼▼

Decrets del govern francès

París. — Regna gran ansietat en aquesta capital, puix se sab que'ls alemanys adelanten en sa invasió, a força de prodigar más d'homes. El seu plan és arribar a les portes de París, lo avans possible, conseguint amb allò un èxit moral.

El «Diario Oficial» ha publicat avui un decret ordenant que'n el plaç de quatre dies siguin evacuats tots els immobles compresos en el radi d'acció d'artillería dels forts de Paris. Tots seràn demolits immediatament per a que'n cas d'assedi de París, no puguin utilitzar-los els alemanys en l'atac a la ciutat. Dies passats les autoritats alemanyes de Colonia donaren anàlec decret.

El general Galliéni, nou governador militar de París, adopta disposicions per si se hagués de defendre la ciutat d'un llarc assedi.

Immenses quantitats de queviures entran a París per tots els ferrocarrils i camins. Milers de caps de bestia son tancats en els parcs aerodroms i bosch dels voltants.

A les persones que no tenen medis de vida s'els hi obliga abandonar la població.

També ha publicat el «Diario Oficial» un decret destituin al sub-prefecte de Perone, població de la regió del Nort, al costat a Cambray. Dit funcionari al sapiguer que s'acostaven els alemanys, buscá refugi a San Quintin.

Publica además el «Diario Oficial» una comunicació del ministre de l'Interior dirigida a els prefectes de tota França, dient que'l seu deber és permanéixer en els seus llocs encare que'n el cas de presencia de l'enemic. Tot funcionari que no seguis aquesta conducta serà desituit i fusellat com soldat desertor.

Nota del govern rus

París.—El Govern rus ha publicat un comunicat que diu que'ls Governs alemany i austriac, quins exèrcits carcixen de força per a impedir l'ofensiva russa en la Prussia oriental i en Galitzia, venen propalant informacions falses i parlen de supostes victories i d'exitació anàrquica a Russia.

Al començar el combat de Gumbinnen, quin resultat es ben conegut, se digué en Berlín que Alemanya havia triomfat.

Les noticies de Viena digueren que l'ofensiva russa a Galitzia havia fracassat, avançant els austriacs triomfants cap a l'interior de Russia, agafant canons, ametralladores i banderes.

Se digué també que Varsovia havia sigut presa i que en tota la Polonia havia esclatat la revolució.

L'Estat Majór rus considera inútil buscá arguments per a desmentir aquestes falses noticies.

Altra nota oficial de Viena regonex que'ls russos avançen en grans grupus arrasant tot lo que troben al séu pas.

Del Vistula al Dniestes, els russos són dos millons en un front de 500 kilómetres, havent sofert immenses pérdues abdues parts.

La nota diu que'ls austriacs resisteixen enèrgicament, però deixa entreveure que la seva resistencia no podrá seguir perquè'ls russos tenen una superioritat numèrica de dèu contra un.

(Segueix a la Darrera Hora).

A Belles Arts

El retorn de les Colonies Escolars

Ahir, com estaba anunciat regressaren dels respectius pobles aon es trobaven estiujant les colonies escolars que sostè l'Ajuntament d'aquesta ciutat.

Com tots els anys la tornada dels petits ha constituit una nota alegre i altament simpática.

A mida que foren arribant les colonies es dirigiren de l'estació de França unes altres de la del Nort, al Palau de Belles Arts, aon s'els rebé oficialment.

El saló del citat palau es trobava dividit amb cordes en petits departaments en cada un dels quals havia a un costat un gran cartell amb el nom de la colonia que devia ocupar-lo. Els palcos i galeries del pis primer es reservaren per a les families, que acudiren en gran número, de la gent menuda.

Durant tot el matí permaneixeren en el Palau de Belles Arts amb objecte de cuidar que tot estigués ben disposat i de dónar la benvinguda a els escolars, el president senyor Juncal i els vocals de la missió de Colonies senyors Morales Pareja Rovira, Iglesies (J.) Alfons, Tarrés, Fernández Bodua i el secretari adjunt senyor Palau.

També varem veure el regidor senyor Busquets, el professor d'educació física senyor Oñate, al cuefe de la guarda urbana senyor Ribé i al de la municipal, senyor Mendiola.

A les onze en punt arribaren al Palau de Belles Arts les primeres colonies: la de les de Llinás del Vallés, Cardedeu, Gualba, Arbucies. L'entrada fou emocionant: la nombrosa i alegre concorrencia allí congregada esclatá en estruendosos aplaudiments al veure entrar en el saló, als acords d'una marxa executada per la banda municipal, que amenitzá l'acte, formats en dos illeres i armant un cridament ensordidor a els nens que han tornat tots contentíssims de la temporada a l'estiuenca, amb les cares torrades per el sol, grossos i robosants de salut.

Després foren arribant a l'hora fixada, les de Sant Hilari, Sant Pere de Pescadors, Cantallops, Sant Pol, de Mar, Torderá, Mura, Olesa de Montserrat, Cervera, Torredembarra, Tarradell, Prat de Llusanés, Alella, Premiá de Dalt, Cabrils, Esplugas de Francolí, Falset, Vidrieras, Santa Coloma de Farnés. Aquestes cinc últimes comeran ja les quatre de la tarde que arribaren a aquesta ciutat s'en varen anar directament els nens i professors de l'estació a llurs cases.

Els nens i nenes que estigueren en el Palau de Belles Arts varen ésser obsequiats amb pastels de carn, dolços i horxates.

El senyor Juncal, amb qui varem tenir el gust de parlar alguns moments, ens manifestá que un dels nens de la colonia de Sant Pere de Pescador havia augmentat en 28 dits cinc kilos de pes.

Les últimes expedicions que arribaren foren les de Borredá i Peralta, que en lloc d'ésser aquí a dos quarts d'una no arribaren fins a les sis de la tarde, ignorem per quines causes.

Si no tant, per l'estil ens sembla, a judjar pels aparentes, que han augmentat els demés nens, en el curt estiuet lo que l'confirma una vegada més l'aprofitós d'aquesta institució, d'aquesta obra immillorable per a que totes les altres que son poques, tots els objectius insuficients.

Siguin benvinguts els nens, a els que desitjem que conservin i augmentin les energies i la salut que han adquirit en aquests dies d'estiueig.

I abans de finalitzar l'informació, vagi un aplaudiment i una felicitació entusiasta per a l'Ajuntament que no omiteix gastos en aquesta aprofitosa obra social i especialment rebin els nostres benenciats tots els que formen par del la comissió de Colonies escolars per el indiscutible acert amb que cumplen el comès que'ls está encomenat.

Govern civil

Del descans dominical

En el día d'ahir es feren 464 denuncies per mancament a la llei del descans dominical.

Plaga de rates

Sobre la quasi totalitat dels pobles de la provincia ha caigut una veritable plaga de rates, que de no ésser destruída, aviat, amenaça amb produir grans perjudicis.

Se suposa que'ls roedors provenen de Girona en quina provincia deixaren sentir fa poc la seva extraordinaria voracitat.

Per a tractar dels medis que poden emplear-se per a destruir tan desagradables hostes, conferenciá ahir tarde amb el governador l'enginyer agrónom de la Provincia senyor Clarió, qui recomaná l'empleu d'un compost de cobre que sembla ha donat excelents resultats en altres ocasions.

Teatre de Naturalesa

a La Garriga

Estrena de LA VIOLA D'OR de l'Apeles Mestres i música d'En Enric Morera.

Diada de suau platxeri i d'enaltiment de la llengua de Catalunya, que triomfà en el Teatre de Naturalesa, de La Garriga, per la màgica evocació d'una ingènua rondalla que un públic selectíssim i nombrós va aplaudir amb entusiasme.

Des de que'l nostre amic, el gran dramaturg català, l'Ignasi Iglesias, va inaugurar, a plè públic i amb les seves belles «Flors de cingle» els espectacles de naturalesa, el nostre poble s'hi ha llençat amb simpatia a aquesta manifestació teatral tant nobilitzadora i reconfortant.

Enguany, passades dúes anyades de la inauguració, s'ha repetit l'espectacle amb l'estrena de «La Viola d'Or, de l'Apeles Mestres, amb il·lustracions musicals del mestre Enric Morera. I com va ocorre el primer cop, també l'espectacle s'ha realitzat en el bosc de can Ferrés, de La Garriga.

Avans de la funció

La nota pintoresca, la més sugestiva, és l'arribada dels espectadors en trens especials, automòbils, tartanes, motos, bicicletes, etc., fins a reunir-se una enorme gernació que omplia la clariana del bosc, apriada degudament per a platea del teatre de Naturalesa.

El lloc escullit, no pot ésser més apropòsit, i l'enginy i el bo gust dels artistes decoradors, no podía ésser més depurat i escaient. A l'embellíment artístic del grandiós escenari, aon s'hi anava a representar i admirar «La Viola d'Or», hi han intervingut magistralment En Salvador Alarma, En Miquel Moragas, En Maurici Vilumara i l'Olegari Junyent.

La rondalla

Una vegada... Talment quan erem infants, ens hem encisat amb la vella rondalla. Però ara l'hem viscuda, entrant-nos pels ulls i per l'enteniment i comprenent-nos com quan erem uns nens. Es un d'aquells bells contes dels germans Grimm: el violí prodigiós. Un jove bon minyó i pobre, En Seraffí, que s'és enamorat d'una gentil fadrina, la Clareta, filla d'un batlle magnèt i tirà, batlle de la vila de... Maimenrecordo. Una fada afavoreix l'amor de l'humil minyó i la gentil fadrina, tornant-lo totpoderós per l'eficacia de la viola d'or que li ofrena, a canvi de la antiga i rònega viola amb que s'acompanyava les ingènues cançons que encisen els camperols.

La noia viu plena de marriment, perquè el séu pare, el batlle, la vol casar amb el comandant foraster de la tropa aquartelada al poble. Aquell i el batlle li porten jurada al pobre Seraffí, (Però la viola d'or té la virtut de fer ballar a tot aquell que escolta el séu sò. En Seraffí, no pot escapar a la rancunia del militar engelosit i a la furia del batlle, i a plè bosc es fet presoner com si fos un lladre.

Jutjat i condemnat a mort, demana l'infelis al pèu de la forca una mercè, la darrera: que li deixin fer una tocada de viola. Li concedeixen la postrera mercè, amb l'apoiament de tots, menys del batlle. Però ni mai que ho hagues sin fet. Als primers acorts se'n entra a tots una tal pruija de ballar, que ficara estarien ballant si no arriben a perdonar la vida a En Seraffí i no li donen la Clareta per muller i per hafegidura.

L'amor triomfa, i triomfa el glosador de la ingènua rondalla, l'eminent Apeles Mestres, brodant tres actes tots florits d'una gracia ingènua i pura. I triomfa encara el geniat Enric Morera, el més català, dels nostres músics, amb un enfilall de motius que s'esgranen en variats números musicals, d'una originalitat i d'una meravellosa simplicitat d'instrumentació que encisen. Lletra i música foren sorollosament aplaudides. L'orquestra, formada pels músics de la celebrada cobla de Peralada, va portar-se bé.

La interpretació

En general, la rondalla fou ben interpretada; algunes escenes de conjunt, poser mancades d'assaigs. Algún actor no havent-se estudiat prou bé el séu paper. Però l'espectacle resultà, amb tot, plè de bellesa i magnificencia. En Borràs, recità el pròleg d'una manera escaient i pulcra. L'Aymerich en el paper de Batlle, En Nolla en el de Comandant i En Santpere en el de Seraffí, estigueren encertats, particularment el primer. En Balot, En Gil, En Fernàndez. En Mir i el nen Gomez, molt bé, La jove actriu Ramona Mestres, feu una Clareta exquisida, i la senyora Paricio, amb la seva dicció insinuant i clara, va dir la Fada bellament.

Els chors dirigits amb acert per l'Esteva Puig, la comparsería, els soldats, els saltimbanquis, els sàtirs, els grooms, els gènis del bosc, les ninfes, flors, insectes, etc., formant un conjunt plè de color i de visualitat, qu'és el secret de l'èxit del teatre de naturalesa. El còs de ball, dirigit darrera una jove alzina per la canya casi secular de la Pauleta Pamies, molt gentil i ben combinat.

La direcció escènica de l'Adrià Gual, bona. I sobre tot cal remarcar la gran proprietat de l'«atrezzo» i de la «mise en-scene». Els bonics figurins, eren de l'Apeles Mestres.

Per cert que en l'apoteosi final de l'obra, al sortir aquell vol de papellons i ninfes i flors, que giravolten, com una rossaça enorme i viventa de catedral gòtica ferida pel sol, per l'escenari bosquetà un jove del públic protestà, en nom de la moral (!) dels lleus habillaments de les getils ballarines, desconcertant un xic l'efecte final. Va ésser una imprudencia potser feta a gratzient per cridar l'atenció. Cada hu se fa veure com pot. Val a dir que tothom reprovà l'acte incivil del jove esmentat qui, si no li plavía als séus tulls pudibundes de novici l'hermós espectacle que corprenía a tots els espectadors, lo correcte i lo decent era tixecar-se i anar-se'n.

Fou l'unic petit incident de la jornada d'ahir, gloriosa pel teatre de Catalunya i pels il·lustres autors i cooperadors. Donava bò de veure aquella gentada formada per un públic patrici aplaudint l'espectacle enaltidor de la nostra llengua, eren mil mans blanques de gentils espectadores repicant festives en llaor de la ingènua rondalla que'ls tenía el cor robat...

NOTICIES

▲ La Junta organitzadora de la «Gran Retreta Popular» que devia de tenir lloc a Gracia el dia 23 d'agost com comme-Major, ha desistit de celebrar-la degut ment o tancament general de la Festa a les actuals circumstancies i ho deixa per fins que la pau torni a imperar a Europa.

▲ S'ha inaugurat un servei d'automòbils entre Prats de Llusanés i Manresa.

▲ Han sigut posats en llibertat un individu i una dòna detinguts fa pocs dies en el carrer de Parlament, per adulteri.

▲ Acusat del rapte d'una jove, ha sigut detingut un individu anumenat F. I.

Instrueix el sumari el jutjat de les Dreçanes.

—La manera de perllongar la vida és conseguint una bona digestió, posant l'organisme en condicions de resistencia per a evitar i curar les enfermetats crònigues. L'integritat estomacal es consegueix prenent l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos.

▲ Relació dels objectes trobats i depositats a la Majordomía de l'Ajuntament:

Varies claus i clautes. Un pantalón de llana per a nen; una peça de música per a Manopan, unes ulleres amb estuix, sis cabassos de palma, un bano negra, un paraigües de coló per a caballer, un rellotje al samblar de plata amb fiadals, per a senyor; un mocador contenint dos pessetes; una bossa de seda negra contenint dos cartes i altres objectes; una cèdula personal a nom de don Miquel Burret; Varis documents a nom de don Regino Ramos; un paquet de beines per a maquinaria; un fanal per a automòbil; una maleta molt usada amb varis objectes i documents a nom de don Josep Varela, Contramestre de l'Armada Espanyola, dos pòlices i dos plegs de paper de pagos de l'estat.

▲ A l'Ateneu Obrer de Barcelona, començaràn les classes de les assignatures estableries, el primer de prop-vinent setembre, a escepció de les d'Idiomes, i Sobrestants d'Obres Públiques, que ho faràn per l'octubre. Inauguració Oficial del Curs Acadèmic de 1914 a 1915.

La matrícula segueix oberta a Secretaría de l'Ateneu de 7 a 9 de la nit.

▲ Ha sigut traslladat a presons militars, des de la presó celular, el metge provisional del regiment d'Almansa don Joaquim Amigó, autor de l'fet ocorregut abans d'ahir en el carrer de Corts.

El senyor Amigó continuarà a disposició del jutjat del Sur, secretaría del senyor Serrano Flores.

▲ El president del gremi de manyans i ferrers de Barcelona, don Pere Mercadé, en atent B. L. M. ens suplica que manifestem que fou ell i no una comissió de patrons el que visità governador [illegible] li feu quantitat de 200 pessetes, imposada al patró Vilaplana, com indemnització pel tribunal arbitral, contra quin fallo protestà respectuosament, per creure'l injust, en nom de dit patró i del gremi que presideix.

▲ Diuen del petit poble de Mora, en el Montseny, que'l dilluns últim, durant el temporal d'aquell dia caigué un llam a la casa més a la vora á la rectoral, matant a dos subjectes que s'hi guareixien, un nomenat Marià, carnicer de Viladrau i altre masover de la casa coneguda per «Caseta». Així mateix penetrà el llam a l'estable, causant algunes víctimes en el remat de vaques que hi havía allí recullit.

No fa molt temps que un llam caigué a la casa rectoral, causant molts destroços materials.

▲ En el carrer de Guimerà, de Manresa, un nen de vuit anys, conegut pel «Roig», disparà un tret per l'espatlla a un de set, Joan Ferrer, ferint-lo.

ESPANYA

Conferencies telegràfiques i telefòniques

Madrid 30, de 9 mati a 12 nit

La mort d'En Pius X

Madrid.—De Roma comuniquen que ja s'ha comunicat oficialment als cardenals que'l dia 31 després de la misa se farán rogatives «pro eligendo Sumo Pontifice» en la Sala Paulina del Vaticà.

Al mateix dia, a les cinc de la tarde, els purpurats se reunirán a dita sala i precedits per la creu i cantant el «Veni Creator», entrarán a Cónclave

Han arribat a Roma més cardenals. El número d'ells presents a la capital del cristianisme es fins ara el de 57.

Lo que diu «Il Messaggero»

Madrid.—El periódic «Il Messaggero Romano» diu que certes influencies intentaràn fer pressió vora dels cardenals estrangers a favor de la candidatura Maffi, presentat com el més independent en la política internacional.

Si el cardenal Maffi no obtingués majoría, els seus partidaris propondrien successivament a Gasparini i Ponfili.

Repartiment d'habitacions

Madrid.—Diuen de Roma que han sigut sortejades entre els cardenals les diverses habitacions disposades per ells, haven sigut escluits del sorteig el cardenal Merry del Val. per conservar les séves propies habitacions, i el cardenal Farley, per trobarse malalt i destinar-li habitacions especials. Al cardenal Mendez li ha tocat l'habitació 7, al cardenal Santos la 50 i al cardenal Herrera la 49.

Darrera hora

Conferencies telefòniques del nostre servei particular

Madrid, 31, de 1 a 3 matinada

Don Alfons

Avui és esperat de San Sebastián don Alfons.

Demà dimarts se celebrarà consell de ministres a Governació, preparatori del que després tindrà lloc a Palau, presidit per don Alfons.

Segons noticies de San Sebastián aquest ha sortit cap a Madrid.

La sublevació de Méxic

Santander.—Ha arribat un enviat especial del Gabinet constitucionalista de Mèxic.

Ha manifestat als periodistes que li interessava fer sapiguer que'l Govern de Carranza desautoritza la venda de valors mexicans d'emissions quines dates no estiguin compreses en el Manifest del Govern del séu país.

El general Carranza ha destituit a tots els cónsols que's trobin a l'estranger, negan la seva validès de la documentació que puguin expedir.

Mentres les nacions regoneixen el nou Govern, se nomenaràn agents interins en tot el món.

El representant mexicà nega que han ocorregut dessordres e Mèxic i assegura que Zapata i Vila apoien als carrancistes.

Acabà dient:

—Es revisaràn tots els negocis autoritzats per Huerta i s'intervindrà en les concesions que hagues fet en condicions oneroses per a la nació mexicana.

L'Unamuno, destituit

«La Gaceta» publica ahir el cese del rector de l'Universitat de Salamanca, En Miquel d'Unamuno.

La nova ha sigut objecte de tota mena de comentaris.

Se diu que'l motiu principal de la destitució del séu càrrec de rector de l'Universitat salmantina, és degut ha haver-se extès títols acadèmics a dos estrangers.

Aquest assumpte fou tractat en la darrera etapa legislativa com se recordarà promovent gran alsarull.

Més del conflicte internacional

La situació general

Per distints conductes arriben noticies de la guerra, senyalant la situació dels exèrcits i retant diverses incidents dels combats. HHH

Se diu que per a atacar seriament la plaça de París els alemanys necessitaràn un exèrcit de 1,800,000 homes.

El rei Albert está al davant de les tropes que operen, no obstant lo que s'ha dit en combinació, amb els exèrcits francès i anglès.

El bombardeig d'Ambers durà poc; però fou desastrós per a la ciutat.

Una bomba va caure en el centre de la plaça i una altra al costat de l'Hospital.

Han quedat destruits molts edificis.

El poble belga, no obstant les circumstancies, va recobrant la tranquilitat.

El governador militar de Brusse·les ha dictat varies ordres per a recompondre els desperfectes causats per els belgues en els ferrocarrils.

Es proposa que quedi restablerta la circulació ferroviaria en tot Bèlgica en pocs dies. HHH

Vaixell alemany

Vigo.— Ha arribat un vaixell alemany, procedent de Nova-York, portant molts passatgers.

Deían aquests que varen veure de lluny alguns vaixells, que suposaven anglesos, però que no tractaren ni tant sols acostar-se.

Poc abans de dónar una vista a les costes d'Espanya van veure un creuer anglès entretingut en perseguir a un vaixell mercant alemany.

Creuen els passatgers que l'haurà agafat.

Amb un altre trassatlántic han arribat el doctor Cuesta, catedràtic de Barcelona, na i un metje brasileny. Els viatjers procedeixen d'Amsterdam.

Compten horrors de com son tractats a Alemanya els estrangers.

A Canaries

Las Palmas. — Ha arribat de les possessions espanyoles a Río de Oro, el vapor correu «Gomera».

Porta a bordo varis queles i oficials i molts mariners de la tripulació del vaixell alemany «Kaiser Wilhem».

Quan aquest s'esfonçà, refereixen els seus tripulants que guanyaren la platja espanyola nadant.

El destacament va acudir al sentir les canonades i va acudir els alemanys per a protegir-los si eran atacats pels moros.

A la una de la matina pujà el comandant de marina de Las Palmas a bordo del «Gomera», que porta plets reservats per el capità del port.

A les quatre de la matinada marxarà per a Río de Oro el creuer «Cataluña», que estava aquí en estació.

Protestes recíproques

San Sebastián.—L'embaixador d'Anglaterra, que's traba a aquesta capital, ha dirigit a la Premsa una nota protestant dels horrors comesos pels alemanys a Lovaina.

Considera el bombardeig d'aquella plaça com un atentat a la civilització que veuràn amb horror tots els pobles en que impera encara algún sentiment humà.

L'embaixador alemany a San Sebastián s'ha dirigit també a la Premsa protestant de la nota anterior, i afirmant que és inexacte que'ls exèrcits alemanys procedeixin amb inhumanitat en cap topada.

Nega que hagin afusellat a homes indefensos i suposa que'ls que hagin sigut fusellats haurà sigut per haver realitzat alguna agressió contra els alemanys.

Plec reservat

San Sebastián.—Diuen que de la frontera ha arribat un enviat extraordinari portador d'un plec reservat per a l'embaixador de França.

De l'estranger

La ruptura greco-turca

Atenas.—Se creu imminent la ruptura de Grecia i Turquía.

L'esquadra turca ha sortit amb direcció desconeguda.

Se creu que abans de dos dies s'hauràn romput les hostilitats.

Oferiment refusat

Londres. — Cinquanta mil fanquis s'han ofert en el Canadà, per a lluitar al costat d'Anglaterra.

L'oferiment ha estat refusat.

Nota oficiosa

París.—El Govern ha donat una nota oficiosa que diu així:

Nostres exèrcits avencen per la Lorena, essent amos de les línies muntanyoses.

L'ala dreta de nostre exèrcit segueix l'avenc, protegint-lo el reste de les forces.

Rès ha variat en el Mosa.

Ahir tingué lloc un encarnisat combat a la regió de Norien sense resultat.

Demà se reanusarà la batalla a l'alá

Participen que quatre còssos de l'exèrcit francès rebutjaren cap a l'Est a l'enemic, quines forces les constituien el dècim còs i la guarda imperial, que sospengueren l'avenç amb grans pèrdues.

L'ala esquerra fou menys feliç en l'atac, puix les forces alemanyes avençaren amb direcció a La Jere per a atacar després a Laon.

La presa de Reims serà després de això l'objectiu dels alemanys.

Una vegada en poder dels alemanys aquesta plaça, s'hauràn possessionat també del ferrocarril que va directe a París.

Reims está a 125 kilòmetres de París.

La gran batalla

París.—El fort de la batalla s'está lliurant entre Veronne i Verdun.

Els aliats lluiten contra 14 còssos d'exèrcit, com és sapigut, cada còs de exèrcit está compost de 40,000 homes

El generalíssim Joffre, está realitzant actes de veritable heroísme. L'ala esquerra de l'exèrcit francès, que mana personalment En Jofre lluita amb gran ímpetu, havent obligat a l'exèrcit invasor a replegar-se al Luxemburg. En canvi, els alemanys obtenen un triomf sobre l'ala dreta, sostinguda per bona part de l'exèrcit anglès.

L'espectació pel resultat definitiu de la gran batalla és extraordinari.

Se creu que no's podrà saber fins d'aquí dos o tres dies.

Noves referencies del gran combat diuen que l'ala dreta ha rebut una forta sotregada, permetent als alemanys avençar fins a La Jere.

Circula el rumor que'ls alemanys, tracten de realitzar un moviment envolvent idèntic a l'efectuat l'any 70 i que tants bons resultats els donà.

Qui no se consola....

Londres.—Una comunicació del general French diu que'ls alemanys regoneixen la superioritat de la cavalleria anglesa sobre la de l'enemic.

De l'Almirallat

Londres.—L'almirallat anglès ha publicat una referencia del combat naval del mar del Nord, en la forma coneguda.

A Berlin

Roma.—Diuen de Berlín que en aquella capital sols hi queden malalts i dònes. Aquestes se cuiden dels serveis públics, etc.,

Nova victoria dels russos

Petersburg. — L'exèrcit rús ha derrotat totalment a l'exèrcit austríac en una gran batalla sostinguda a Lembretch.

El saustríacs deixaren en poder dels russos més de 3,000 presoners.

Una divisió de l'exèrcit austríac, la 15, aprop de Forkmenchen ha sigut aniquilada pels rússos en una sopresa que aquests prepararen. Regiments enters peresqueren en el valent cop.

Els russos s'han apoderat de quasi tota la Galitzia.

Davant dels triomfs dels russos, a Viena s'estàn activant les defenses de la capital.

Les comportes del Danubi estàn molt vigilades a fi d'inundar tot seguit les línies d'entrada a la ciutat per a evitar una sorpresa.

Se confirma la victoria dels russos el día 26 a Lemberk.

De Varsovia confirmen l'avenç dels russos en tota la línia invadida.

Combat naval

La Haya. — Se sent fort canoneig en el mar del Nort. Fa moltes hores que'l retruny del canó se sent perfectament en aquesta ciutat, demostran la seva durada que s'está lliurant un combat naval, ignorant-se en quines condicions.

Els russos cap a Berlin

Sant Petersburg. — Els russos es proposen avençar sense detenir-se per a arribar quant avans a posar sitio a Berlín.

A aquest efecte acumularàn quantes forces puguí, a fi d'arrollar a l'enemic que s'oposi.

D'Anvers

París. — Un comunicat oficial diu que han sigut evacuats tots els pobles del costat a Malines, amb objecte d'evitar que els alemanys s'enseñin.

Els aviadors

París. — L'aviador Garros ha regressat sense novitat, després d'haver recorregut la frontera franco-alemanya.

Entre els aviadors militars es nota molta efervescencia.

S'estàn preparant molts aparells per a entrar en funcions.

Greu rumor

París. — S'ha dit amb molta insistencia que abans de començar l'assetje de París, el president de la República i el Govern traslladaràn la seva residencia a Burdeus.

La nova, que acullim com a rumor ha produit gran sensació.

Darreres noves

Madrid. 31, a les 2'25 (Urgent). — De París se reb un telegrama dient que ahir entre 12 i 1 de la tarde un tinent alemany va volar a 2,000 metres sobre París, tirant bombes que causaren desperfectes en edificis i ferint a varies persones, produint gran pànic. També va tirar una bandera alemanya, amb un missatge que deia; «L'exèrcit alemany está a les portes de París, teníu que rendir-la. Firmat, Joan Herkssen». Se creu imminent l'assetja de París.

DIVERSIONS PUBLIQUES

Concerts

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer ordre. Sarçuelas alegres. Continuament Grans Debuts

MOULIN ROUGE.— MUSIC-HALL Concerts tots els dies tarde i nit per nombrosa Troupe de Varietès.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL» Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Music-Hall LA BUENA SOMBRA Tots els dies tarde i nit GRAN CONCERT CELEBRITATS MUNDIALS ENTRADA LLIURE

Cines

Grancine saló Doré

Avui dilluns grans funcions en honor i comiat de la més hermosa i genial de nostres cançonetistes

Carmen Flores

Carmen Flores

prenent-hi part en obsequi a tan distingida artista

6 colossals atraccions, 6

Les hermoses ballarines

Mary Label

Els cantants excéntrics, comiat,

Los Juan José

Els ciclistes excéntrics

Fred and Merys

La jove i hermosa cançonetista

Rosita Valdivia

Debut del notabilíssim imitador d'animals

D'Anselmi

Comiat de l'hermosa i nena mimada de aquest públic

Carmen Flores

Avui veniu a fer el comiat a l'artista que tan vol al públic de Barcelona. Demà programa monstre. 6 atraccions, 6, amb 3 debuts, 3. Los Coudere musicals, Manolita Ruiz cançonetista, Tonitoff i Bono clowns célebres.

Varies

FRONTO COMTAL

Dos grans partits per a l'avui, nit, a un quart d'onze.

ROJOS: Jurico, Sasiain.

BLAUS: Goenaga, Errasti.

Entrada 1'50 pessetes.

Nota: Dimarts, moda, reaparició del joc a «punta», alternant amb el de «aemontè».

Saturn Parc

Elegant centre d'atraccions. Emocionants URALES, WITCHING WAVES, PLATAFORMA DE LA RIALLA, etz., etz. Concerts tarde i nit per la Banda de regiment de VERGARA.

Entrada de passeig 10 céntims

NOTA: Demà dimarts de moda, CARRERES DE CINTES amb premis i els acróbates saltadors

RAOUL AND MARCEL

TURO PARK

Obert tots els dies des de les 3 de la tarde

Grans Atraccions

BANDA MILITAR

CAFE - RESTAURANT

Entrada de passeig 22 céntims

L'impost del timbre a cárrec del públic.

breres. Era com una petita conjura a la qual jo no era admés.

Un vespre jo llegía, a la meva cambra, a la claror d'una petita llantia d'argila. La meva porta, que donava sobre'l terrat, era oberta per deixar lliure entrada a la brisa de la mar. Vaig sentir brogit, llargues converses baixes de veus femenívoles, riures ofegats; després petits planys, mots de reny; després nous esclats de veus, seguits de llargs silencis, en la cambra de la Graziella i dels nens. No'n vaig fer gaire cas, de primer.

No-rès-menys, la mateixa afectació que posaven en ofegar les paraules, i la mena de misteri que suposava entre noies, van excitar la meva curiositat. Vaig deixar el méu llibre; vaig pendre la làmpada d'argila amb la mà esquerra, amparant-la amb la mà dreta per protegir-la de la ventada perquè no s'extingís. Vaig travessar calladament el terrat, ensordint els méus passos sobre les lloses. Vaig escoltar a la porta de la Graziella. Vaig sentir un brogit de passos que anaven i venían en la cam-

per a la pobre Graziella. Però no era, com s'hauría pogut creure veient-la, el martiri de la vanitat: era el martiri del séu amor.

Els vestits de la jove pensionista francesa del convent amb els quals anava vestida, tallats sens dubte per al còs dèbil i per als braços i les espatlles nimces d'una noia enclaustrada de tretze o catorze anys, s'havien trobat massa estrets per a la estatura airosa i per a les espatlles arrodonides i fortament unades al còs d'aquesta formosa filla del sol i de la mar. La roba esclatava per tot, sobre les espatlles, sobre'l pit, al voltant de la cintura, com una escorça de sicomos que s'esquinça sobre les branques de l'arbre a la forta saba de la primavera. Les joves cosidores havien prou bé posat agulles çà i enllà en el vestit i en el llaç però la natura havía es queixat la roba a cada moviment. Es veia, en diversos llocs, a través dels esquinços de la seda, la nuesa del coll o del braç esclatar sota'ls afegits. La grossera tela de la camisa passava á través dels esforços del vestit i del llaç,

i tot-seguit el pensament de la pobre noia. Avergonyida de la diferencia de condició entre ella i jo, havía volgut provar si un acostament en el vestit acostaría als méus ulls els nostres destins. Havía temptat aquesta prova per mí, amb l'ajuda de les seves amigues, esperant aparèixer així, tot d'una, més formosa i més de la meva condició que no's creia ser-ho amb el senzill vestit de la seva illa i del séu estat.

S'havía enganyat. Se'n començava a donar compte pel méu silenci. El séu rostre prenía una expressió de desesperada impaciencia i de llàgrimes que'm revelava el séu designi amagat, el séu crim i la seva decepció.

No-rès-menys, estava ben formosa, així. El séu pensament l'havía d'embellir mil vegades més als méus ulls. Però la seva bellesa semblava quasi una tortura. Era com la figura d'una d'aquestes verges del Correggia clavades al pal sobre la foguera del martiri llur i torçant-se en les lligadures per escapar de les mirades que profanaven la llur pudor. Deu méu! Era també un martiri

bra, fressetg de robes que plegaven i desplegaven, soroll de didals, d'agulles, d'estisores, de dònes que cosien cintes, que clavaven llaços, i aquests balbuceigs, aquesta bunicor de fresques veus que havía sentit sovint a casa dels méus pares quan les meves germanes se vestíen per al ball.

No hi havía festa al Pausilippe, l'endemà. La Graziella no havía mai pensat a rellevar la seva bellesa pel vestit. No hi havía ni un mirall a la seva cambra. Es mirava a la galleda del pou de la terrassa, ó, més bé dit, es mirava en els méus ulls.

La meva curiositat no va resistir més aquest misteri. Vaig empènyer la porta amb el jonoll. La porta va cedir. Vaig aparéixer, amb la llantia a la mà, sobre la llinda.

Les joves obreres llençaren un crit i s'escaparen com un vol d'ocells, refugiant-se en els recons de la cambra, com si les haguessin sorpreses en un crim. Tenien cacara a la mà els objectes de convicció. L'una el fil, l'altra les estisores, aquesta les flors, aquella les cin-

Cinta pesa bebés

Totes les mares poden saber el pes del nen usant la CINTA PESA BEBES

Preu: 3 pessetes

Enviant 3'50 se remet certificat.

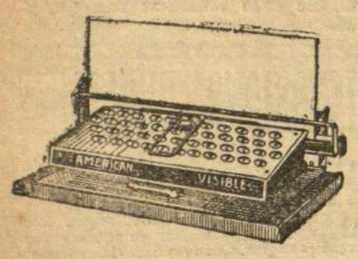

40 pessetes

MÁQUINA D'ESCRIURE

American Visible

Propia per a families.

Enviant 40 pessetes, se remet franc embalatge.

Unica en el món d'aquest preu.

ANTONIO ALTISENT
BARCELONA
Portaferrissa, 22 pral.
Apartat 287

Màquina per a fer mitjes

Se ven baratíssima-Planeta, 6, 2.°.-Gracia

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres propietaris, industrials i comercials des de'l 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises i sobre generes, pianos, carruatges i tota garantía que convingui. Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 73, entresol, primera

EL FARO

127-Hospital-127 - BARCELONA

Grans novitats - Explèndit assortit

TEMPORADA D'ISTIU 1914

Trajos llaneta en colors i formes novitat a mida, des de			20 ptes.
" negres i blaus de totes classes	"	"	18 "
" dril grandiós assortit	"	"	10 "

Trajos alpaca blanca, jerga blava, vicunya negra, lacos, bandes, camises, corbates, botonadures, colls i punys, etz., etz.

Gran assortit en robes confeccionades per a homes i nois. A preus inverosímils.

ECONOMIA VERITAT - PREU FIXE

ESQUELES

mortuories

s'en admeten en l'impremta d'aquest diari fins les dues matinada

CICLES **SANROMA**

Els més sòlids i llengers

Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

MOTOS SUN.

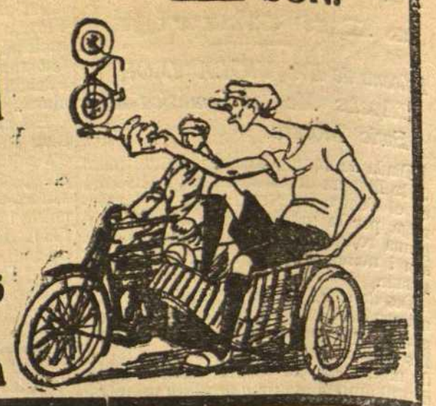

En totes les millors rellotgeríes i joieríes del móa

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb fecha 8 del passat juliol, el nou régim municipal relacionat en els serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la consessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert la seva Central, ofisines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fábrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE 1.°	SUCURSAL, SANTA BÁRBARA. 3	TELEFON 1895	" 5.°	" SANT PAU, 72	" 1917	" 8.°	ESTAFETA, SAN GERVASI, 5	" 7809
" 1.°	ESTAFETA. WAD-RAS, 236.	" 8238	" 6.°	" ARIBAU. 17	" 2490	" 9.°	SUCURSAL, SANT ANDREU, 201	" 8265
" 2.°	SUCURSAL, ALTA SANT PERE, 78	" 1767	" 7.°	" CANONGE PIBERNAT	" 6104	" 9.°	ESTAFETA, MAJOR, 27 (HORTA)	" 8099
" 3.°	" PALLA, 8	" 949	" 7.ª	ESTAFETA, BLAY, 56	" 3400	" 10.°	SUCURSAL, CLOT, 59	" 8234
" 4.°	" LAURIA, 49	" 2643	" 8.°	SUCURSAL, TORRENT DE L'OLLA, 133	7757			

En tots els prerrelacionats locals, serà el servei permanent tenint que dirigir-se a qualsevol d'ells, sigui personal o telefonicamentels avisos de defuncions, per a l'inmediata prestació del servei.

Al mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirijeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc a la seva implantació i desenrotllo el nou règim municipal establert, puix així serà deguda e immediatament atesa i subsanadaqualsevol deficiencia.

El : Poble : Català

Diari Federal Nacionalista Republicà

Redacció i Administració: Carrer d'En Pelai, **42**, principal - Teléfon **1,560**. --- Impremta: Carrer de l'Est, 16. - Telèfon **2298**

Per a anuncis i comunicats, vègint-se tarifes

Anuncis

DE PRIMERA PLANA.	Per	ratlla i	columna	Pessetes	0'50
DE SEGONA PLANA	"	"	"	"	0'50
DE TERCERA PLANA	"	"	"	"	0'50
DE QUARTA PLANA	"	"	"	"	0'15

Gasetilles

Se publicaràn en la «INFORMACIÓ DE BARCELONA», en la 2.ª 3.ª o 4.ª plana indistintament i amb un guió (—) al davant

Per ratlla Pessetes 1'00

NOTES ÚTILS	Per ratlla		Pessetes 0'65
REMITITS	"	"	" 0'65
OFICIALS	"	"	" 0'30
JUDICIALS	"	"	" 0'30
ESPECTACLES	"	"	" 0'15

Descomptes especials segons el nombre d'insercions

tes. Però la Graziella, posada al mig de la cambra sobre un petit escambell de fusta, i com petrificada per la meva inesperada aparició, no s'havía pogut escapar. Estava vermella com la magrana. Baixava els ulls: no gosava mirar-me, apenes respirar. To's callaven, en l'espera de lo que jo diría. Jo mateix vaig callar. Estava absorbit en la sorpresa i en la muda contemplació de lo que veia.

La Graziella s'havía llevat els séus vestits de pesanta llana, la seva sobrevesta galonejada a la moda de Pròcida, que's mig-obre sobre'l pit per deixar la respiració a la noia i la font de vida a l'infant; les seves pantofles brodades d'or, i de taló de fusta, en les quals jugaven quasi sempre els séus peus descalços; les llargues agulles de boles de coure que nuaven transversalment els séus cabells negres al cap-damunt de la testa, com el pal sostó la vela sobre la barca. Les seves arracades, llargues com braçalets, estaven llençades confosament sobre'l séu llit amb els séus vestits del matí.

En lloc d'aquest pintoresc vestit grec que escau a la pobresa com a la riquesa; que deixa, per la roba caient a joells, per l'obertura del gipó i pel tall de les mànigues, la llibertat i la flexilitat a totes les formes del còs de la dòna; les joves amigues de la Graziella l'havíen vestida, a la seva demanda, amb les robes i amb l'ornament d'una damisela francesa, poc més o menys de la seva mida i edat, en el convent. Duia un vestit de seda irisada, un cinturó rosa, un llaç blanc, una cofia fornada de flors artificials, escarpins de sati blau i mitges de seda que deixaven entrevéure la color de la carn sobre'ls tormellis arrodonits dels séus peus.

En aquest vestit, en el qual l'acabava de sorprendre, estava tant confosa com si hagués estat sospresa la seva nuditat per una mirada d'home. Jo mateix la mirava sense poder apartar-ne els ulls, però sense que un gest, ni una exclamació, ni un somriure, pogues sin revelar-li l'impressió que'm feia el séu travestiment. Una llàgrima m'havia pujat del cor. Havía comprès prou bé

i contrastava per la seva rudesa sobre l'elegancia de la seda. Els braços, mal continguts per una mànega estreta i curta, sortíen, com el papelló rosat de la crisàlida que fa inflar i esqueixar. Els séus peus, acostumats a córrer descalços o a ficar-se en llargues babutxes gregues, torçaven el sati dels escarpins, que semblaven empresonar-los amb lligadures de corda com les sandalies al voltant de les cames. Els séus cabells, mal nuats i continguts per la cofia de raudes i flors falsejades, aixecaven per ells mateixos tot aquell edifici de cofadura, i donaven a la cara encantádora, que havíen vólgut en va desfigurar així, una expressió de desvergonyiment en el vestir i de vergonya modesta en el rostre, que feien el més estrany i el més delitós contrast.

La seva actitut era tant torbada com la seva cara. No gosava fer un moviment, de por de deixar caure les flors del séu front o de fer malbé el séu vestit. No podía caminar, de tant que'l séu calçat enclavava els séus peus i donava una encantadora poca traça als séus

per acompanyar-la a missa o a les vespres amb música de la capelleta del Pausilippe. Les anava a cercar quan el día queia i els tocs repetits de la campana m'advertíen que'l capellà anava a donar la benedicció. Veníem, tot jugant, sobre l'arena de la platja, acostant-nos al rastre de l'onada quan ella se'n retirava i fugint davant d'ella quan tornava amb un floriment d'escuma sobre'ls nostres peus. Deu meu! que era bonica, la Graziella, llavors, quan, tement de mullar les seves belles pantofles brodades d'or, corría cap a mi amb els braços estesos endavant, com per refugiar-se, sobre'l meu cor, de l'onada, gelosa de retenir-la o de besar-li al menys els pèus!

XXX

Des d'algún temps veia que ella m'amagava alguna cosa dels séus pensaments. Tenía converses secretes amb les seves jovençanes amigues, les o